

CAMPYLOBACTER

Source: <https://www.ohiohealth.com/campylobacter>

Kīkway anima campylobacter?

Campylobacter māwaci nīkānīmakan itōcīkēmaka bacterial sāposowin āhkosiwin kici ēkwa mīna misiwē itē miskikātēw! *Campylobacter* organism ayā bacterium tā-kē-itōcīkēmakan itāspinēwin ayisiyiniw ēkwa pisiskiw asici pēyak aya species - *campylobacter jejuni* (acōnikewin *C.jejuni*) - ēkwa mīna itōtam osām piko kahkiyaw ayisiyiniw itāspinēwina. Kici ācimostakewin aya bacteria, wāpahta "Bacteria masinahikan".

Kīkway anima Campylobacteriosis?

Campylobacteriosis ayā āsōskamawin itāspinēwin ohci *C.jejuni*. Ēkwa mīna isiyihkātēw *Campylobacter* enteritis ahpo gastroenteritis. Mistahi kā-māyahkamika ohci *C.jejuni* ayā aspihtawiyikohk (nōkwan pāh-pēyak ahpo ayakaskaw misiwē ite sisiwēpahitāw) ahpo nanihkācipayiw apisci yahkīmowin māmawihitowin, āta ātiht iyini-ohtācihowin yāhkipayiw mihcet ayisiyiniwak kē-masinahikāsiwak. Kwayask-itēyihtākwan tā-miciyin āstamiyikohk 500 cells kā-kā-āhkosin.

Kīkway Anihi Mōsihēwiwina ēkwa mīna Incubation Tānimayikohkēskamik?

Āta nōkwan piko ispi ohci nīso isko mitātaht kīsikāw ayā exposure aspin ohci, *C.jejuni* mōsihēwiwin māna mācipayiw pīhci nīso isko niyānan kīsikaw. Māwaci ayisiyiniw kā-āhkosit campylobacteriosis ohci tā-mōsihtaw āhkosiwin tāpiskōc ōma kisisowin, tēyistikwānēwin ēkwa mīna ocēstatay wīsakēyihtam, ēkospī ēkwa sāposowin, kisiwaskatēwin ēkwa ocipitikowin, nōhtē-pwākomowin ēkwa pwākomowin.

www.safewater.org

Enteritis (inflammation ohci ōma ki-takisiy, wāwīs apisci takisiy) ēkwa mīna nōkwan asici *Campylobacter* omikīwin. Atiht māyahkamikwana, matay ocipitikowin māwaci sōhke payiwin namōya tāpiskoc sāposowin ēkwa mīna tapitaw patāpahtamowin appendicitis ohci.

Tānimayikohkēskamik Mōsihēwiwin isko?

Māwaci *Campylobacter* omikīwin ayā self-limiting ēkwa mīni namōya kā-kē-nanātawihitan antibiotics asici, āta tā-kē-cimisēhtāw āhkosiwin. Atiht māyahkamikwana, āstē-ayāwin nīso isko niyānan kīsikāw, ēkwa atiht tēpakohp isko mitātaht kīsikāw pāmwayēs āstēpayiwin. Māwaci āhkwātisiwin māyahkamikana tā-kē-ispayin isko nīso ispayin, ēkwa mīna atiht kinwēsīs consequences ohci tā-kē-ohcipayin. Ayā māyahkamikwan ohci kinwēsīs complication, isi pēyakwan Guillain-Barré ispayin, mātāhpinēwin ōhi māyahkamikwana māna nīso ispayin mwēstas ōma sāposowin āhkosiwin ohci ēkwa mīna itāspinēwin sīpinpayin ohci ispayin isko pisim asici mīna piko intensive pisiskēyhtamowin nanātawihiwēwin.

Tanisi isi Kiskeyihtakwan?

Mihcēt pītos pathogens tā-kē-itōcikēmakan sāposowin ēkwa mīna kotaka mōsihēwiwina associated asici campylobacteriosis; oyakihcikewina ōhi mōsihēwiwina, pēyakohtawin namōya tēpipayiwīn kici tā-nisitawēnakwan specific ohcitaw itāspinēwin. Maskihkīwiwīniw tā-kē-kanawāpahtamwak kici bacterial kā-tōcikēmaka sāposowin ohci tā-kakwēcihkēmot laboratory tā-wāpahta sample mēyi ohci awiya kā-āhkosit *Campylobacter* asici.

Awina Paspinam ōma?

Piko awiyak tā-kē-kāhcitinam ēkwa mīna tā-kē-āhkosiw *Campylobacter* ohci; maka, ēkonik ōki immunocompromised tāpiskōc cancer ēkwa AIDS otāhkosiwak tapōkēyihcikatew māwaci ayiwak predisposed ayā itamahcihowin complications. Awāsisak āstamēhk niyānan itahtopiponēw ēkwa oski ayisiyiniwak 15-29 ēkonik ōki māmawihito māwaci mihcētawāw āhkosiwak, maka kēhtē-aya mīna tā-kē-āhkosiwak ayis nēsowātisiwin ohci. Ēkwa mīna piko awiyak kēhciwāk pisiskiwa asici kā-ayāt mīna yahki risk ayis pisiskiwak pimohtatāwak (asymptomatic carriers) bacteria kici.

Kīkwāy anima Mayinikewin Itahkamikan?

Nayēhtāwipayin ohci campylobacteriosis ayā wāh-wīhkac ispayin, ayis itāspinēwin self-limiting ēkwa māna pōnipayiw namōya antibiotics wīchiwēwin asici. Māka, kīnwēsis consequences māskōc. Ēkwa mīna, wāh-wīhkāc, omikīwin kē-iteyihtakwan asici reactive oskaninēwin isiyihkātēw Reiter's Syndrome, ēkwa Guillcain-Barré Syndrome-ayā inflammatory itāspinēwin kīki ōma kiyaw immune system mōskīstaw pāh-pahki peripheral nervous system. Fatalities namōya mwāsi kispin kā-maskawātisiyin ēkwa mīna ispayin cancer otāhkosiwak ēkwa mīna ēkwāniki ayā immuncompomised. Iteyihtakwan 1/1000 tā-māyahkamikwa kahkiyaw *C.jejuni* itāspinēwin ohci.

Tanisi isi Campylobacter Sisiwēpayin?

Campylobacteriosis ayā omikīwin pisiskiwak ohci kā-ispayik ayisiyiniw tēhki, bacteria wāh-wīhkāc mīna āsōskamawa ōma asici itāspinēwin ōki pisiskiwak. Isiyihkātēw zoonosis. Bacteria mīna tākē-sisiwēpayinmisiwanātan mīciwin tāpiskōc wiyās ēkwa tohtōsāpoy, ahpo nīpiy ohci misiwanāhchikewina, tāpiskōc sīpīsis ēkwa sīpiy cīki ēkota pisiskiwak kā-māmawihitotwaw. Tāspwāw, osām piko māyahkamikwana campylobacteriosis ohci ispayinwa kā-paminit askitiw pāhkahāhkwan ahpo kā-mīcīyin askitin pāhkahāhkwan wiyasim. *Campylobacter* mīna tā-kē-sisiwēpayin ohci fecal-oral ohcipayiw.

Kīkway Na-Kē-Itotine Kawiya Tā- Kāhcitinaman Campylobacteriosis?

Omikiwin nakinikēwin kahkiyaw stages ohci mīciwin tā-kē-wīchitaw tā-āhcitat *Campylobacter* omikiwina. Wēhcasin mīciwin paminikewina ihtakonwa, ēkwa mīna kotato wēhci precautionary itōcikan kā-sōhkēpayik tā-nakīna *Campylobacter* omikiwina. Atiht ōhi kocīhtāwina; kwayask tā-piminawasoyin kahkiyaw pāhkahāhwānak, wiyās ēkwa wāwā, tā-kisīpēkinikātēk ēkwa mīna poyakina kahkiyaw wīhkanos ēkwa pīsi-kiscikānisa kā-miciyin askitihki, kawiya minihkwē unpasteurized tohtōsāpoy ēkwa tohtōsāpoy osīhcikēwina, kwayask kisīpēkina ki-cihciya tapitaw ēkwa mīna minihkwē piko nipiyy kā-manācihtā.

Tanisi Isi Nā-Kē-Kipihtinēn Kawiya Tā-Āsōskamawak Kotak Awiyak?

Campylobacter tā-ponī tōcikēmakan ayā kwayask paminikēwin mīciwin ohci ēkwa mīna kwayask kīsītēpowin, ayawin manācihtāwin nipiyy ēkwa mīna kanācihowin (i.e. tapitaw kisīpēkin cihciy kwayask). Kispin ki-wīsakāhpinan sāposowin, pwākamowin ēkwa ocipitikowin, kawiya pamina mīciwin kotak awiyak kici. Wayawīstamāsowikamik ēkwa mīsīwikamik kwayask kanācihta tapitaw kawiya tā-sisiwēpayik bacteria, wāwīs kispin awiyak kē-āhkosiw *Campylobacter* asici. Mawaci kwayask tā-mana itōtamin ayā tā-kocīyin kanācihowin mīciwisowin kā-paminamin ēkwa mīna kwayācihtawin.

Kīkway Nanātawihwēwin Campylobacter Kici?

Mihcēt *Campylobacter* omikiwina ayā self-limiting ēkwa mīna namōya kā-kē-nanātawihhtan antibiotics asici ahpo piko kotaka nanātawihowina. Ewakwāniki kā-omikitwaw. Wawis awasisak, tā-kē-minihkwētaw mistahi nipiyy ahpo electrolyte solutions mēkwāc sāposowin mōsīhēwiwin kawiya tā-nōhtēyākwēt. Atiht māyahkamikwana, campylobacteriosin nāmātawihhtawin antibiotics asici tā-sikopayihta tanima iko kinwēs ayisiyiniw kā-āhkosit ēkwa mīna tā-wēpina bacteria wiyaway mēyi ohci. Pōni Sāposowin maskihkiya sohkepayinwa tā-pōni-payik ōhi mōsīhēwiwina.

Tānimayikohk Ihtakon ōma *Campylobacter* Pihci Kā-Mostaskamik/Mōnahipan Nipiy?

Māwaci pēyak kihci kīkwāy *Campylobacter* ayā kā-misiwanāta ohci nipiy. Sāpo kā-misiwanāhciki mēyi ohci, pakwāci-pisiskiw ēkwa tipēnimākan pisiskiw wēpinamwak *Campylobacter* pihci sākahikan, sīpiy, sīpīsis ēkwa reservoirs, ēkosi kahkiyaw nipiy kā-minihkwēt ayisiyiniw piko tā-manācihtā, kā-mostaskamik nipiy tāpiskōc sīpīsis ēkwa sīpiy nawac piko astew itāspinēwin organism namōya tāpiskōc atāmipēk. Atāmihk mōnahipāna nawac miyosin, namōya pēyakwan pāhkāwā mōnahipān. Tāspwāw pāhkāwā mōnahipāna tapitaw misiwanātanwa pēyakwan sīpiy ahpo sīpīsis. SDWF kanawāpahtamwak ayīta wāwāskēsiw. Sīpiy ēkwa mīna rural reservoirs *Campylobacter* miskikatēw kahkiyaw nipiy kā-wāpahtahkwaw. Mēkwā coliforms astewa mwēstas kā-poni nanātawihikatēk, ōcēnās namōya kīkwāy miskikatēw coliforms, maka *Campylobacter* astew atiht kā-nanātawihikatēk ōma rural nipiy.

Tanisi isi Nā-Kē-Manācihtān Nipiy ēkwa mīna Tanisi isi Tā-Kēhcināhowyan Ē-Miyosik Tā-Minihkwe Kici?

Tā-manācihtāyin nipiy, tā-kē-kanawēyihcikātēk kawīya tā-misiwānata. Minihkwēwin nipiy tā-kē-kanawēyihcikātēk tahkohc astāskamik kispin kaskihtān, ēkwa mīna kahkiyaw mōnahipāna kwayask tā-akwanāhikātēw ēkwa kwayask atāmihk tā-astek kawīya tā-misiwanta. Nipiy kanawēyihcāna kwayask mīna tā-kanācihcikātēk kawīya tā-ispayik wēpinikan ahpo sludge ēkoniki kā-itotahkwaw nayēhtāw-āyā mwēstas.

Kīkwāy ayā Atiht Nā-Kē-Itotine Tā-Manācihtāyan Nipiy Tā-Miyosik?

Ihtakon mihcēcis pāh-pītos ayā tā-kanācihta nipiy ēkwa mīna tā-miyosin tā-minihkwe kici. Kā-itotamin kiya tā-kanāta nipiy itēyihkākwān kīkwāy itowahk nipiy kā-kanācihtayin ēkwa mīna kīkwāy ihtakon tā-kanāta nipiy kici. Ātiht kīkwāya oswin nipiy ēkwa tā-āpacihtāyin disinfectant tāpiskōc chlorine. Mayaw pōni-ki-nanātawihitan nipiy tā-kē-kanawēyihcikātēk pihci ē-tahkāk ēkwa ē-tipiskāt itowihk.

www.safewater.org